

SVEA HOVRÄTT
Miljööverdomstolen

ARKIVETS EX

DOM
2004-11-12

Mål nr M 8011-03
Aktbilaga II

Meddelad i Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, miljödomstolen, dom 2003-10-02 i mål nr M 3070-03, se bilaga A

KLAGANDE

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Lerums kommun, 443 80 LERUM

Ombud: förvaltningsjuristen **H.E.**, Miljöförvaltningen, Karl
Johansgatan 23-25, 414 59 GÖTEBORG

MOTPART

Ekåsa Samfällighetsförening, c/o **C.B.**

SAKEN

Föreläggande om åtgärder avseende avloppsanläggning för fastigheterna ingående i Ekåsa samfällighetsförening i Lerums kommun

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Miljööverdomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M. I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har överklagat miljödomstolens dom och yrkat att Miljööverdomstolen, med upphävande av miljödomstolens dom, fastställer Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut.

Ekåsa Samfällighetsförening har bestritt ändring.

Miljööverdomstolen har med stöd av 23 kap. 6 § första stycket miljöbalken avgjort målet utan huvudförhandling.

UTREDNINGEN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har åberopat samma grunder som i miljödomstolen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har åberopat ett yttrande från Naturvårdsverket.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÅL

Miljööverdomstolen delar underinstansernas bedömning att 26 kap. 19 § tredje stycket och 22 § första stycket miljöbalken inte ger stöd för att förelägga en verksamhetsutövare att inkomma med förslag på åtgärder för att som i detta fall förbättra en avloppsanläggning. Miljööverdomstolen tar i stället upp till bedömning om det finns stöd i 26 kap. 9 § miljöbalken för att meddela föreläggandet. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 40 § i den upphävda miljöskyddslagen.

Enligt fast praxis på miljöskyddslagens tid skulle ett tillsynsföreläggande ange tekniska åtgärder eller de störningsnivåer eller begränsningsvärden som inte fick överskridas (se prop.1997/98:45 del I sid. 494 f). Det föreläggande som utfärdats i detta mål skulle inte ha accepterats enligt den praxis som gällde.

Frågan är om föreläggandet har stöd i 26 kap. 9 § miljöbalken. Det som skulle kunna tala för det är bestämmelsen i 2 kap. 2 § miljöbalken som inte hade någon motsvarighet i miljöskyddslagen. Den bestämmelsen ställer krav på kunskaper hos den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd.

Miljööverdomstolen anser att det, med hänvisning till kunskapskravet, inte kan krävas av föreningen att den enligt 26 kap 9 § miljöbalken skall redovisa förslag på åtgärder för att förbättra reningseffekten hos föreningens avloppsanläggning. Kravet på kunskaper är enligt Miljööverdomstolens bedömning så allmänt att det inte tar över de krav som från rättssäkerhetssynpunkt måste ställas på utformningen av ett tillsynsföreläggande. Av ett sådant föreläggande bör liksom tidigare klart framgå vad adressaten har att iaktta och det är tillsynsmyndighetens sak att precisera detta. Det finns däremot inte något hinder mot att förelägga föreningen enligt 26 kap. 19 och 22 §§ miljöbalken att redo-

visa det underlag som kan behövas för att tillsynsmyndigheten skall kunna ta ställning till vilka åtgärder som skall krävas av föreningen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har i detta fall förelagt Ekåsa Samfällighetsförening att inom viss tid "komma in med förslag på hur föreningens avloppsanläggning skall förbättras så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer". Mot bakgrund av vad som anförts ovan kan ett sådant föreläggande inte anses tillräckligt tydligt eller preciserat med avseende på vad föreningen faktiskt har att prestera.

Till följd av det anförda skall överklagandet således avslås.

Domen får enligt 23 kap. 8 § miljöbalken inte överklagas.

Ulf Bjällås

Per-Anders Broqvist

Arne Kardell

Liselotte Rågmark

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ulf Bjällås samt hovrättsråden Per-Anders Broqvist, referent, Arne Kardell och Liselotte Rågmark. Enhälligt.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Miljödomstolen

DOM
2003-10-02
meddelad i
Vänernborg

Mål nr M 3070-03

KLAGANDE

Miljö- och hälsoskyddsämnden i Lerums kommun, 443 80 LERUM

MOTPART

Ekåsa Samfällighetsförening, att.

C.B.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut den 16 juli 2003, dnr 505-30247-2002;
se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande enligt 26 kap. 9 § miljöbalken

Nbo: 108:6

DOMSLUT

Miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Miljö- och hälsoskydds nämnden i Lerums kommun förelade i beslut den 26 mars 2002, § 38, Ekåsa samfällighetsförening vid ett vite om 200 000 kronor att senast fyra veckor efter delfåendet av beslutet till Miljö- och hälsoskydds nämnden ha kommit in med förslag på hur föreningens avloppsanläggning skall förbättras så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

Efter överklagande från Ekåsa samfällighetsförening upphävde Länsstyrelsen i Västra Götalands län i det nu överklagade beslutet miljö- och hälsoskydds nämndens beslut.

YRKANDEN M. M.

Miljö- och hälsoskydds nämnden har överklagat länsstyrelsens beslut med yrkande att miljödomstolen med upphävande av länsstyrelsens beslut fastställer miljö- och hälsoskydds nämndens beslut. Nämnden har utvecklat grunderna för överklagandet enligt bl.a. följande. Skälet för överklagan är att nämnden inte delar länsstyrelsens uppfattning att beslutet fattats med stöd av felaktig paragraf samt en felaktig formulering. Miljöbalken lägger ett större ansvar än tidigare lagstiftning på verksamhetsutövaren att visa för tillsynsmyndigheten vilka åtgärder som krävs för att undanröja olägenhet för människors hälsa och miljön och för att visa att hänsynsreglerna i miljöbalken uppfylls. Av 2 kap. 1 § miljöbalken framgår att den sökande skall visa att hänsynsreglerna i miljöbalken uppfylls. Detta gäller även den som bedrivit verksamhet som kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön. Det aktuella beslutet kan inte anses otydligt för motparten eftersom det i lagen framgår att tillstånd till anläggande av enskild avloppsanläggning krävs enligt 9 kap. 7 § miljöbalken samt 13 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Det finns formella krav på en ansökan om avloppstillstånds form och innehåll i 19 kap. 5 § miljöbalken. En samfällighetsförening, bestående av 13 fastigheter varav en skola, som driver en gemensam avloppsanläggning bedriver miljöfarlig verksamhet och klassas som C-objekt enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt kan betraktas som verksamhetsutövare. Sålunda omfattas samfällighetsföreningen av krav på egenkontroll över anläggningen och 26 kap. 19 § miljöbalken torde därför vara tillämplig på denna typ av verksamhet. C-objekt omfattas även av förordningen om egenkontroll.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Miljödomstolen

DOM
2003-10-02

Mål nr M 3070-03

DOMSKÄL

Miljödomstolen som delar länsstyrelsens bedömning avslår överklagandet.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (Formulär D).

Överklagande senast den 23 oktober 2003.

På miljödomstolens vägnar

Gunnar Bergelin

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Gunnar Bergelin och miljörådet Joen Morales. Föredragande har varit beredningsjuristen Eva Högmark.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALAND

Rättsenheten
Lars-Erik Persson
031-60 50 39

Beslut
2003-07-16

Diarienummer
505-30247-2002

Sida
1(3)

Klagande: ✓ Ekåsa samfällighetsförening
C.B.

Motpart: ✓ Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Lerums
kommun (delgivningskvitto) ✓

Överklagande av beslut om föreläggande att komma in med förslag till förbättrande åtgärder för avloppsanläggning för fastigheterna ingående i Ekåsa samfällighetsförening i Lerums kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen upphäver det överklagade beslutet.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 26 mars 2002 att enligt 26 kap 9 § miljöbalken (MB) samt med stöd av 26 kap 14, 19 och 22 § och 2 kap 3 och 9 kap 7 § MB samt 12 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd förelägga Ekåsa samfällighetsförening att vid vite av 200.000 kronor senast fyra veckor efter det att samfällighetsföreningen tagit del av beslutet, till kommunens miljö- och hälsoskyddskontor komma in med förslag på hur föreningens avloppsanläggning skall förbättras så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

Föreningen har överklagat nämndens beslut och yrkar att det upphävs. De anser att beslutet mot föreningen inte är riktigt på grund av att Ekåsa behandlingshem, som drivs av Göteborgs kommun, dels har förändrat sin verksamhet när det gäller inriktning, dels att en invändig och utvändig ombyggnation av verksamheten har skett. Föreningen anser att detta bör lyda under plan- och bygglagen med tillhörande beslut av myndighet samt granngodkännande. I detta läget skulle även de som förening ha tillfrågats om hur de ställer sig till Ekåsas förändring av sin verksamhet. Föreningen hade då haft tillfälle att villkora ett godkännande så att vatten- och avloppsanläggningen uppfyller miljöbalkens krav. De uppger också att den befintliga anläggningen har varit godkänd av kommunen ända fram till dess att Göteborgs kommun förändrade sin verksamhet från behandlingshem till skolverksamhet. De uppger också att det enligt kommunens översiktsplan kommer att påbörjas en utredning inom några år (ca 2-5 år) angående vatten- och avloppsfrågan. Föreningen anser att eftersom investeringen är av betydande belopp (ca 1.500.000 kronor) för 13 hushåll vill de att man ger dispens fram till dess att kommunen utrett hur avloppsfrågan för hela Björboholm, som omfattar ca 150 till 200 fastigheter, skall lösas. Föreningen yrkar också att ärendet återremitteras till byggnadsnämnden för ny prövning

enligt plan- och bygglagen, avseende Ekåsas ombyggnation samt förändring av verksamheten.

Miljö- och hälsoskyddskontoret har i meddelande till Länsstyrelsen den 2 januari 2003 uppgett att det till miljö- och hälsoskyddskontoret kommit in ett förslag på hur avloppsanläggningen för Ekåsa samfällighetsförening ska förbättras så att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppkommer. Nämnden uppger att förslaget inte är komplett ännu, men arbete med kompletteringar pågår enligt uppgifter som miljö och hälsoskyddskontoret fått. Miljö- och hälsoskyddskontoret bedömer att det till Länsstyrelsen överklagade föreläggandet med vite har uppfyllts. Ett nytt föreläggande kan bli aktuellt om förbättringar inte utförs.

Nämnden har i ett nytt meddelande till Länsstyrelsen den 21 januari 2003 uppgett att det vid förnyad kontakt med sökanden nu har framkommit att de inte längre har för avsikt att komplettera ansökan med de handlingar som krävs för att miljö- och hälsoskyddskontoret skall kunna behandla ansökan. Sökanden har uppgett att man avvaktar Länsstyrelsens beslut innan de vidtar ytterligare åtgärder i ärendet. Nämnden anser därför att det överklagade ärendet fortfarande är aktuellt.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Enligt 26 kap 19 § MB skall den som bedriver en verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana olägenheter. Det ankommer därutöver på verksamhetsutövaren att hålla sig informerad om verksamhetens påverkan på miljön samt om tillsynsmyndigheten begär det lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten. Förslag till förbättrande åtgärder avser på sätt rubriken till nämnda bestämmelse anger endast förslag till förbättrande åtgärder av egenkontrollen, inte av verksamheten som sådan (jfr. Naturvårdsverkets allmänna råd om tillsyn, NFS 2001:3, sid. 10).

Av 26 kap 22 § MB framgår att tillsynsmyndigheten kan erhålla det underlag som behövs för tillsynen genom att förelägga utövaren att utföra den preciserade undersökning som behövs för tillsynen. Undersökningen skall syfta till att tillförsäkra tillsynsmyndigheten fakta som underlag för bedömning av verksamheten eller åtgärden. Tillsynsmyndigheten kan dock aldrig med stöd av denna bestämmelse kräva att verksamhetsutövaren skall redovisa förslag till lösningar. Det är myndighetens sak att, utifrån de preciserade undersökningar som gjorts och utifrån sina egna kunskaper och bedömningar, föreskriva vilka åtgärder som behövs för att tillåtlighetsreglerna skall vara uppfyllda (jfr. Koncessionsnämndens beslut B 165/93).

Mot bakgrund av ovanstående skall miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut upphävas.

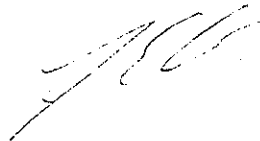
Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Vänersborgs tingsrätt, Miljödomstolen, se bilaga (Formulär O22).

I detta ärende har länsjurist Ann Dahlberg beslutat och länsjurist Lars-Erik Persson varit föredragande.

AD

Ann Dahlberg

Lars-Erik Persson

Bilaga:
Hur man överklagar

Kopia till:
✓ Pärmen

ALLT
Att denna fotokopia överensstäm-
mer med originalet intygas

L. Oskarsson